

Vaccinatiebereidheid COVID-19 in Nederland Eerste overzicht van onderzoek onder Nederlanders - November 2020

Samenvatting (voorlopig op basis van 3 (herhaalde)studies)

- Tussen 14-22% is niet bereid zich te laten vaccineren
- Tussen 53-73% zegt ja, voorwaardelijk ja, of wil nog even afwachten
- Ouderen zijn vaker bereid
- **Snelheid van ontwikkeling en angst voor bijwerkingen** zijn grootste twijfelpunten

Studie 1

Beleidsrapport over de hoofresultaten van een keuze experiment naar de voorkeuren van Nederlanders voor een COVID-19 vaccin. 'De meeste Nederlanders staan niet vooraan in de rij voor een COVID-19 vaccin.'

Uit [keuze-onderzoek](#) tussen 4 november en 10 november van TU Delft, Universiteit Maastricht, Erasmus Universiteit Rotterdam, Roskilde University en het RIVM onder 1014 Nederlanders blijkt dat 14% zich *nooit* wil laten inenten en 13% *altijd*. 73% van de respondenten valt in een middengroep die

- 1) het van de kenmerken van het vaccin (bijvoorbeeld effectiviteit en bijwerkingen) laat afhangen of zij het vaccin direct zullen nemen of nog even willen wachten (19%).
- 2) bereid is gevaccineerd te worden, maar graag een paar maanden wil wachten en eerst wil aankijken wat de ervaringen zijn bij anderen (25%) en
- 3) het van de kenmerken van het vaccin laat afhangen of zij het wel of niet zullen nemen (28%)

Nederlanders die twijfelen of zij zich direct willen laten inenten vragen zich af of de risico's op bijwerkingen groter zijn omdat het COVID-19 vaccin in een veel **hoger tempo** is ontwikkeld en zij twijfelen of het verstandig is om een vaccin te nemen waarvan de langetermijneffecten nog onbekend zijn. Van de mensen die nog willen afwachten, geeft 52% aan dat de snelheid van de ontwikkeling hen zorgen baart en 58% is bang voor **bijwerkingen**. Ook maken mensen zich zorgen over de effectiviteit van het vaccin, bij mutatie van het virus, en over of zij terecht kunnen bij de huisarts en/of het ziekenhuis wanneer veel mensen tegelijkertijd last krijgen van bijwerkingen.

"Het valt op dat mensen die werkzaam zijn in de zorgsector oververtegenwoordigd zijn in de groep die het van de kenmerken van het vaccin (bijvoorbeeld effectiviteit en bijwerkingen) laat afhangen of zij het vaccin wel of niet zullen nemen. Zorgmedewerkers zijn ondervertegenwoordigd in de groep Nederlanders die in alle acht de keuzesituaties aangaf het vaccin direct te willen nemen"

Studie 2

Coronacrisis: bereidheid tot vaccineren I&O research i.o. NOS

Een vragenlijst-[onderzoek](#) van onderzoeksbureau I&O tussen 13 november en 16 november 2020 onder 1140 Nederlanders.

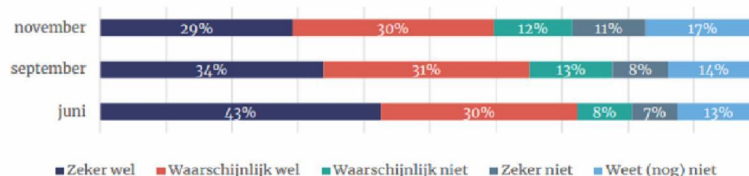
Gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2017. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde

Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. I&O is niet-wetenschappelijk, werkt alleen voor non-profit organisaties.

In juni zei 73% zich dit najaar (zeker of waarschijnlijk) te laten vaccineren als er een vaccin beschikbaar is. In september was dat afgenomen tot 65 procent en midden november is dat 60 procent.

Figuur 1 – Van plan zich te laten vaccineren (n=1.140)

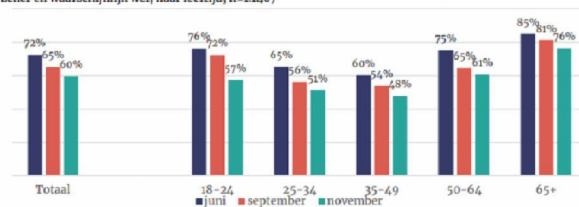
Afgelopen week bleek dat er binnenkort waarschijnlijk een werkend vaccin tegen het coronavirus is. In Nederland zou dit vaccin eind dit jaar of begin volgend jaar beschikbaar kunnen zijn. Stel dat dit vaccin beschikbaar komt, zou u zich laten vaccineren tegen het virus?

Leeftijd: ouderen eerder bereid

Figuur B – Van plan zich te laten vaccineren – naar leeftijd

Stel dat dit vaccin beschikbaar komt, zou u zich laten vaccineren tegen het virus? (% zeker en waarschijnlijk wel, naar leeftijd, n=1.140)

Bezwaren: snelheid en bijwerkingen

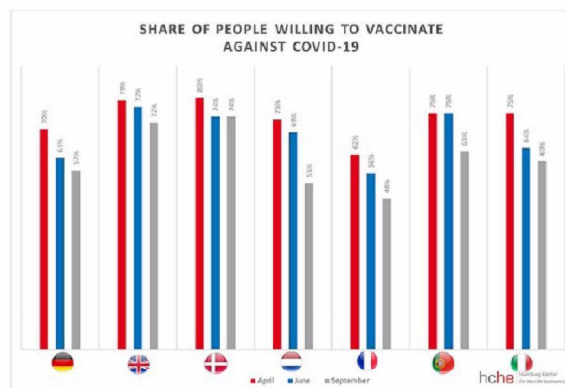
Tabel 1 – Waarom niet vaccineren – naar leeftijd

Waarom zou u zich niet laten vaccineren? (Basis: zou zich niet laten vaccineren, n=235)

	Totaal	18-34	35-49	50-64	65+
Dit vaccin is er te snel, ik vertrouw het niet	65%	70%	65%	66%	55%
Ik ben bang voor bijwerkingen	46%	48%	38%	48%	53%
Ik heb twijfels of het vaccin voldoende werkt	40%	36%	36%	40%	58%
Ik behoor niet tot de risicogroep	21%	33%	26%	11%	0%
Het is niet zo'n ernstige ziekte	11%	18%	7%	11%	4%
Mijn immuunsysteem kan het coronavirus weghouden	9%	11%	7%	9%	8%
Vanwege principiële redenen	5%	9%	4%	3%	7%
Ben tegen de dierproeven waarmee het vaccin is getest	5%	10%	2%	4%	6%
Ik ben al besmet geweest, verwacht niet nog een keer besmet te raken	2%	5%	1%	2%	0%
Vanwege religieuze overwegingen	2%	4%	0%	2%	2%
Anders	13%	14%	15%	13%	7%
Weet ik niet	1%	0%	1%	2%	0%
Wil ik niet zeggen	1%	0%	3%	0%	0%
n=	235	60	62	77	36

Studie 3

The latest evaluation deals with vaccination readiness and attitudes towards public events & Once we have it, will we use it? A European survey on willingness to be vaccinated against COVID-19

Een Europees wetenschappelijk [vragenlijstonderzoek](#) van het Hamburg Center for Health Economics (HCHE) - University of Hamburg in samenwerking met de [Erasmus Universiteit](#), Nova School of Business and Economics (Portugal) & Bocconi University (Italy) vergeleek in april, juni en september 2020 de vaccinatiebereidheid binnen en tussen Europese landen. De bereidheid in Nederland neemt af per meting. In september gaf 53% aan bereid te zijn het vaccin te nemen. 21% van de Nederlandse ondervraagden was in september niet bereid.

Van de twijfelgroep in *april* (alle landen) geeft 55% aan bang te zijn voor **bijwerkingen**. Van de weigeraars geeft 38% hier bang voor te zijn.

